

Hyväksytty Maakunnan
yhteistyöryhmässä 18.12.2015

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014–2020, maaseuturahaston hanketuet Etelä-Pohjanmaalla

Yleistä

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014–2020 strategisina painopisteinä ovat: biotalouden edistäminen ja sen osana maatalouden harjoittaminen taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestäväällä ja eettisesti hyväksyttävällä tavalla, maaseudun elinkeinojen monipuolistaminen ja työllisyyden parantaminen kehittämällä yritysten kilpailukykyä, uutta yrittäjyyttä ja yritysten verkostoitumista sekä maaseudun elinvoiman ja elämänlaadun lisääminen vahvistamalla paikallista omaehtoista toimintaa.

Maaseutuohjelman tavoitteena on:

- Osaaminen, tiedonvälitys, innovaatiot ja yhteistyö maaseudulla lisääntyvät
- Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen ilmaston-muutokseen tehostuvat
- Luonnon monimuotoisuus lisääntyy, vesistöjen tila ja maatalouskäytössä olevan maaperän tila paranevat
- Maaseudun yritystoiminta monipuolistuu työllisyys, palvelut sekä vaikuttamisen mahdollisuudet paranevat
- Maataloustuotannon kilpailukyky vahvistuu
- Maaseutuyritykset vastaavat kuluttajien kysyntään ja arvostuksiin tuottamalla laadukasta ruokaa ja parantamalla eläinten hyvinvointia

Etelä-Pohjanmaan alueellisen maaseudun kehittämissuunnitelman 2014 – 2020 neljä painopistettä ovat: 1) ruokaprovinssin kehittäminen, 2) metsävarojen monipuolinen hyödyntäminen, 3) yrittäjyyden edistäminen maaseudulla ja 4) alueellisen vetovoiman kasvattaminen.

<http://www.ely-keskus.fi/documents/10191/152106/Etel%C3%A4-Pohjanmaan+maaseudun+kehitt%C3%A4missuunnitelma+2014-2020/6d10ed84-33c4-4b23-8185-8b287383adf6>

Rahoitettavien hankkeiden tulee olla Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman mukaisia.

Etelä-Pohjanmaan alueellisessa kehittämissuunnitelmassa määritellyt painopisteet antavat suuntaviivat rahoituksen kohdentamiselle Etelä-Pohjanmaalla. Alueellisen kehittämissuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi voidaan järjestää myös kohdennettuja hakuja tiettyyn teemaan tai kokonaisuuteen liittyen.

Rahoitettavat toimenpiteet

Hanketuissa on käytössä kaksi hanketyyppiä: kehittämishanke ja yleishyödyllinen investointihanke.

- Tietämyksen siirtoa ja tiedotusta koskevat toimet (Koulutus- ja tiedonvälityshankkeet)

Koulutushankkeet parantavat maaseutuyrittämiseen ja sen uudistamiseen liittyvää ammattitaitoa ja osaamista. Hankkeilla lisätään myös alueen yrittäjien ja toimijoiden tietämystä ja valmiutta yhteistyöhön ja uusiin kehittämistoimenpiteisiin. Tavoitteena on lisätä mm. liikkeenjohtoon, markkinointiin, talouden ja tuotannon tehokkuuteen ja laatuun liittyvää osaamista. Koulutuksen kohderyhmänä voivat olla viljelijät, metsänomistajat ja muut maaseudun yrittäjät. Leader-rahoituksella toteutettavissa koulutushankkeissa kohderyhmä voi laajentua myös maaseudun asukkailla. Koulutushankkeessa tuetaan täydentävää koulutusta, joten koulutus ei saa olla ammattiin tai tutkintoon johtavaa. Koulutukseen voi sisältyä jaksoja, jotka toteutetaan maataloilla tai alkutuotantoyrityksissä.

Tiedonvälityshankkeessa voidaan järjestää muun muassa yleisiä tiedotuskampanjoita, jotka edistävät ympäristö- ja maaseututietoisuuden lisäämistä, helpottavat uusimman tieteellisen tiedon leviämistä ja innovaatioiden, uusien menetelmien ja muun osaamisen saattamista maaseudun yrittäjien, asukkaiden ja muiden toimijoiden käyttöön. Hankkeissa voidaan nostaa esiin maaseudun elinvoimaisuuteen ja kilpailukykyyn vaikuttavia asioita. Tiedonvälityshankkeessa voidaan tehdä myös pienimuotoinen investointi, jonka avulla esitellään uusinta teknologiaa.

- Peruspalvelut ja kylien kunnostus maaseutualueilla

Toimenpiteen tavoitteena on lisätä maaseutualueiden kestävyttä ja elinvoimaisuutta sekä parantaa maaseudulla toimivien palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta, lisätä asuin ympäristön ekologisuutta ja turvallisuutta, parantaa maaseudun infrastruktuuria sekä kehittää kylien yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja vaikuttamisen mahdollisuuksia. Toimenpiteessä voidaan toteuttaa sekä yleishyödyllisiä kehittämishankkeita että yleishyödyllisiä investointihankkeita, joista hyöty kohdistuu maaseudun yrittäjille ja asukkaille.

- Yhteistyö ja Maaseudun innovaatioryhmät EIP

Yhteistyöhankkeet ovat vähintään kahden yhteisön yhdessä toteuttamia kehittämishankkeita, jotka eivät hyödytä vain yhtä yritystä tai tapahtu alihankintana vaan aitona yhteistyönä. Yhteistyöhankkeilla edistetään käytäntöön kytkeytyvää tutkimusta, tuotekehitystä, innovaatioiden valmistelua ja käyttöönottoa, laatua, logistiikkaa, kustannustehokkuutta sekä tehostetaan tuotantoprosesseja ja markkinoiden toimivuutta. Yhteistyöhankkeet ovat keskeisiä innovatiivisen kehityksen edistämässä. Hankkeet voivat sisältää EU:n sisällä myös kansainvälisiä yhteyksiä ja niihin liittyviä toimia.

Yhteistyöhankkeessa voi kehittää jonkin toimialan yritysten verkostoitumista esimerkiksi:

- muodostamalla ketjuja tai klustereita
- pilotoimalla
- kehittämällä mikroyritysten yhteistä markkinointia
- toteuttamalla innovatiivisia ympäristötoimia
- kokoamalla yhteen tuottajaryhmiä.

Hanke, jossa kehitetään merkittävää innovaatiota voi saada rahoitusta maaseudun innovaatioryhmänä. Innovaatioryhmistä valitaan Suomen edustajia eurooppalaiseen innovaatiokumppanuusohjelmaan (EIP), jossa hankkeilla on mahdollisuus saada yhteistyökumppaneita muista Euroopan maista.

Aluerajaus

Hanketuet kohdennetaan pääsääntöisesti ydin- ja harvaanasutulle maaseutualueelle. Seinäjoen ydinkeskusta läheisine teollisuusalueineen on rajattu tukialueen ulkopuolelle. Rajattu alue on maaseuturahoituksen ulkopuolella, lukuun ottamatta investointitukea yrityksille, joiden lopputuote on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) liitteen I mukainen maataloustuote. Kartta on löydettävissä Etelä-Pohjanmaan alueellisesta maaseudun kehittämissuunnitelmasta.

Tuen määrä

Hankkeisiin myönnettävä tukitaso on kiinteä ja se määräytyy toimenpiteittäin.

Yleishyödyllisiin investointihankkeen julkisen tuen osuus on 75 % hyväksyttävistä kustannuksista. Kun yleishyödyllisen investointihankkeen tuen hakijana on kunta, voi julkisen rahoituksen osuus olla 100 % kunnan oma rahoitus mukaan luettuna.

Yleishyödyllisissä kehittämishankkeissa julkisen tuen osuus voi olla 60–100 % hankkeen hyväksyttävistä, kohtuullisista kustannuksista. Hankkeisiin tarvitaan myös yksityistä rahoitusta.

Hankkeiden valintamenettely

Myönnettävä tuki on avustusmuotoista harkinnanvaraista tukea, jota kohdennetaan maaseutuohjelman tavoitteiden mukaisesti ohjelmaan kirjattuihin, toimenpidekohtaisiin valintakriteereihin ja Etelä-Pohjanmaan alueellisen maaseudun kehittämissuunnitelman painotuksiin perustuen. Tavoitteena on myönnetyn tuen vaikuttavuuden parantaminen.

Hanketukia voi hakea jatkuvasti, mutta tukihakemukset arvioidaan ja ratkaistaan valintajaksoittain. Käytössä ovat valtakunnalliset, toimenpidekohtaiset valintakriteerit, jotka ovat löydettävissä sekä valtakunnallisesta ohjelmasta www.maaseutu.fi että Etelä-Pohjanmaan alueellisesta maaseudun kehittämissuunnitelmasta. Kukin ELY-keskus alueellaan huolehtii hankkeiden valintamenettelystä ja pisteytyksestä. Rahoitettavat hankkeet valitaan vähintään kolme kertaa vuodessa. Tiedot Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella käytössä olevista valintajaksosta löytyvät: <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/maaseudun-kehittaminen#.VIPqXaQ8KUK>

Tukikelpoisuusehdot täyttävät hankkeet arvioidaan valintakriteerien avulla. Valintakriteerien tarkoituksena on varmistaa hakijoiden yhdenvertainen kohtelu, parantaa varojen käyttöä ja kohdentaa toimenpiteet maaseudun kehittämistä koskevien painopisteiden ja tavoitteiden mukaisesti.

Kuntaraha ja rahoituslinjaukset

Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmaan 2014–2020 tarvittava kuntarahoituksen osuus on 3,5 % julkisesta rahoituksesta. Etelä-Pohjanmaalta edellytettävä kuntarahoituksen määrä on arvion mukaan 2,1 miljoonaa euroa.

Etelä-Pohjanmaalla kuntarahoitusta edellytetään ainoastaan yleishyödyllisiin investointihankkeisiin.

Etelä-Pohjanmaan rahoitussuunnitelman mukaan varoja ohjataan yritystukiin 50 % ja hanketukiin 50 % koko ohjelmakauden julkisesta rahoituksesta (EU ja valtio). Yleishyödyllisiin investointihankkeisiin varataan hanketukien osuudesta 6,8 miljoonaa euroa julkista rahoitusta (EU ja valtio).

Yhteisöjen hakemiin yleishyödyllisiin investointihankkeisiin varataan käytettäväksi tukea 5 miljoonaa euroa ja niihin edellytetään kuntarahoitusta 20 % julkisesta rahoituksesta.

Kuntien hakemiin yleishyödyllisiin investointihankkeisiin varataan käytettäväksi tukea 1,8 miljoonaa euroa ja niihin edellytetään kuntarahoitusta 40 % julkisesta rahoituksesta.

Yleishyödylliset investointihankkeet

Yleishyödylliset investointihankkeet kohdistuvat paikallisyhteisön asuin ympäristön parantamiseen, sen asukkaiden yhteisen toiminnan, osallistumisen ja viihtyvyyden edistämiseen sekä vastaavaan maaseudun ympäristöä ja asukkaiden yleistä hyvinvointia palvelemaan toimintaan. Yleishyödyllisiä investointihankkeita voidaan tukea, jos siitä saatava hyöty ohjautuu alueen asukkaille ja muille toimijoille. Edellytyksenä on, että investoinnin kohteen tulee pääsääntöisesti olla alueen asukkaiden ja toimijoiden käytössä.

Yleishyödyllisten investointien osalta tukikelpoiset kustannukset eivät saa ylittää 1 miljoonaa euroa.

Tuettavia kohteita ovat esimerkiksi:

- yhteisten tilojen ja paikkojen rakentaminen, laajentaminen ja kunnostaminen (kokoontumistilat, liikuntatilat, uimarannat, leikkipaikat)
- pienimuotoisten luontoreitistöjen rakentaminen, kunnostaminen
- kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut
- uusiutuvia energiaa ja vesihuoltoa koskevat investoinnit
- rakennusperinnön säilyttäminen
- kyläverkkohankkeet

Toimenpiteessä ei toteuteta:

- suuria infrastruktuurihankkeita kuten maanteitä tai kalaportaita
- kuntien tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten peruspalveluiden tuottamista
- yksityisten henkilöiden tai yksittäisten maatilojen ympäristö-, energia-, jäte- ja tai vesihuoltoon tai tietoliikenneyhteyksiin liittyviä hankkeita
- yritysten investointi- tai kehittämishankkeita

Yleishyödyllisissä investointihankkeissa, joissa edellytetään Vesilain mukaista lupakäsittelyä, tulee hakemuksen liitteenä olla voimassa oleva lupa.

Rahoituslinjaukset on hyväksytty Etelä-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) kokouksessa 18.12.2015. Linjaukset ovat voimassa toistaiseksi.